

Sygn. akt III AUa 238/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Białecka
Sędziowie:	SSA Jolanta Hawryszko (spr.) SSO del. Gabriela Horodnicka - Stelmaszczuk
Protokolant:	St. sekr. sąd. Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2014 r. w Szczecinie

sprawy Rolniczej (...) w R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

przy udziale zainteresowanych: H. W., W. W., Z. W., Ł. S., J. S.

o objęcie ubezpieczeniem społecznym

na skutek apelacji płatnika składek

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 20 listopada 2013 r. sygn. akt VII U 2664/12

1. oddała apelację,

2. zasądza od Rolniczej (...) w R. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Jolanta Hawryszko SSA Barbara Białecka SSO del. Gabriela Horodnicka

- Stelmaszczuk

III A Ua 238/14

UZASADNIENIE

Decyzjami z 29 lutego 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że Ł. S., J. S., H. W., W. W. i Z. W. jako osoby wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek Rolniczej (...) w R. podlegali

obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu: -J. S. w od 1 grudnia 2009 r. do 11 grudnia 2009 r. (decyzja nr (...));

-Ł. S. od 1 grudnia 2009 r. do 11 grudnia 2009 r. (decyzja nr (...));

-H. W. od 7 grudnia 2009 r. do 4 stycznia 2010 r., od 11 stycznia 2010 r. do 31 stycznia 2010 r., od 8 lutego 2010 r. do 28 lutego 2010 r., od 8 marca 2010 r. do 4 kwietnia 2010 r., od 12 kwietnia 2010 r. do 3 maja 2010 r., od 10 maja 2010 r. do 31 maja 2010 r., od 7 czerwca 2010 r. do 4 lipca 2010 r., od 5 lipca 2010 r. do 1 sierpnia 2010 r., od 9 sierpnia 2010 r. do 29 sierpnia 2010 r., od 6 września 2010 do 26 września 2010 r., od 4 października 2010 r. do 30 października 2010 r., od 2 listopada 2010 r. do 21 listopada 2010 r. (decyzja nr (...));

-W. W. od 27 kwietnia 2010 r. do 30 kwietnia 2010 r., od 10 maja 2010 r. do 15 maja 2010 r., od 25 maja 2010 r. do 26 czerwca 2010 r., od 2 lipca 2010 do 9 lipca 2010 r., od 14 września 2010 r. do 24 września 2010 r., od 6 października 2010 r. do 26 października 2010 r., od 5 listopada 2010 r. do 24 listopada 2010 r. (decyzja nr (...));

-Z. W. od 23 lutego 2010 r. do 27 lutego 2010 r., od 4 marca 2010 r. do 29 marca 2010 r., od 8 kwietnia 2010 r. do 29 kwietnia 2010 r., od 4 maja 2010 r. do 26 czerwca 2010 r., od 5 lipca 2010 r. do 29 lipca 2010 r., od 9 sierpnia 2010 r. do 21 sierpnia 2010 r., od 6 września 2010 r. do 29 września 2010 r., od 4 października 2010 r. do 27 października 2010 r., od 3 listopada 2010 r. do 29 listopada 2010 r. (decyzja nr (...)). Organ rentowy podniósł, że umowy łączące we wskazanych okresach Ł. S., J. S., H. W., W. W. i Z. W. z Rolniczą (...) w R. nazwane umowami o dzieło, w rzeczywistości spełniały przesłanki umów zlecenia.

Z powyższymi decyzjami nie zgodził się płatnik Rolnicza (...) w R., który wniósł o ich zmianę i orzeczenie, że Ł. S., J. S., H. W., W. W. i Z. W. jako osoby wykonujące umowy o dzieło nie podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresach wskazanych w zaskarżonych decyzjach. Płatnik wskazał, że czynności wykonywane przez ubezpieczonych przynosiły konkretny materialny rezultat, podlegający ocenie i ewentualnej odpowiedzialności za wady.

W odpowiedzi, organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań.

Wyrokiem z 20 listopada 2013 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołania oraz zasądził od Rolniczej (...) w R. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. kwotę 300 zł zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, że przedmiotem działalności Rolniczej (...) w R. jest m.in. produkcja i remontowanie palet, przecieranie drewna. Remont palet polegał na wycięciu uszkodzonych elementów, gwoździ oraz wsporników i zastąpieniu ich nowymi elementami, natomiast korowanie polegało na usuwaniu kory z krawędzi desek. Wycinaniem elementów palet z tarcicy długiej zajmowała się jedna lub dwie osoby jednocześnie. W latach 2009-2010 Spółdzielnia oprócz pracowników będących członkami spółdzielni, kandydatów na członków, czy skazanych, zawarła z szeregiem innych osób umowy cywilnoprawne, z uwagi na zwiększoną ilość pracy. Niezależnie od tego w oparciu o jaką umowę osoby świadczyły pracę na rzecz Rolniczej (...), musiały ją wykonywać w godzinach otwarcia Spółdzielni i w miejscu wyznaczonym przez płatnika.

1 grudnia 2009 r. odwołująca się Rolnicza (...) w R. zawarła z J. S. umowę cywilnoprawną, zgodnie z którą zainteresowany miał wyciąć elementy z tarcicy długiej o wymiarach 23x145x1200 w ilości 31 m³, w terminie do 11 grudnia 2009 r., za wynagrodzeniem 300 zł, które otrzymał.

1 grudnia 2009 r. odwołująca się zawarła z Ł. S. umowę cywilnoprawną, zgodnie z którą zainteresowany miał wykonać 30,00 m³ elementów palet o wymiarach 22x100x1200; 22x145x1200 z tarcicy długiej, w terminie do 11 grudnia 2009 r., za wynagrodzeniem 290 zł, które otrzymał.

Rolnicza (...) w R. zawarła z H. W. szereg umów cywilnoprawnych: umowę z 7.12.2009 r. przedmiotem której było posprzątanie sklepu i pomieszczeń biurowych Hurtowni (...) (200 m⁽²⁾), w terminie do 4.01.2010 r., za wynagrodzeniem 212 zł, umowę z 11.01.2010 r. przedmiotem której było odśnieżenie parkingu dla pracowników i klientów Hurtowni (...) (100 m⁽²⁾), w terminie do 31.01.2010 r., za wynagrodzeniem 212 zł, umowę z 8.02.2010 r. przedmiotem której było odśnieżenie parkingu dla pracowników i klientów Hurtowni (...) (100 m⁽²⁾), w terminie do 28.02.2010 r., za wynagrodzeniem 212 zł, umowę z 8.03.2010 r. przedmiotem której było posprzątanie sklepu i pomieszczeń biurowych klientów Hurtowni (...) (200 m⁽²⁾), w terminie do 4.04.2010 r., za wynagrodzeniem 212 zł, umowę z 12.04.2010 r. przedmiotem której było uprzątnięcie placu (...) (100 m⁽²⁾), w terminie do 3.05.2010 r., za wynagrodzeniem 212 zł, umowę z 10.05.2010 r. przedmiotem której było pomalowanie ścian i sufitów pomieszczeń biurowych (powierzchnia 41 m⁽²⁾), w terminie do 31.05.2010 r., za wynagrodzeniem 212 zł, umowę z 7.06.2010 r. przedmiotem której było pomalowanie impregnatem elementów więźby dachowej (4 m⁽³⁾), w terminie do 4.07.2010 r., za wynagrodzeniem 212 zł, umowę z 5.07.2010 r. przedmiotem której było sprzątnięcie sklepu i pomieszczeń biurowych Hurtowni (...) (200 m⁽²⁾), w terminie do 1.08.2010 r., za wynagrodzeniem 212 zł, umowę z 9.08.2010 r. przedmiotem której było wykoszenie trawników (400 m⁽²⁾) na terenie Hurtowni (...), w terminie do 29.08.2010 r., za wynagrodzeniem 212 zł, umowę z 6.09.2010 r. przedmiotem której było przesortowanie palet drewnianych używanych w ilości 1.500 sztuk, w terminie do 26.09.2010 r., za wynagrodzeniem 212zł, umowę z 4.10.2010 r. przedmiotem której było ułożenie ekspozycji towarów na stojakach reklamowych – dachówki F., M. P. i B. oraz cegły kinkietowe – 3 sztuki, w terminie do 30.10.2010 r., za wynagrodzeniem 212zł, umowę z 2.11.2010 przedmiotem której było sprzątnięcie pomieszczeń socjalnych Hurtowni (...) (50 m⁽²⁾), w terminie do 21.11.2010 r., za wynagrodzeniem 212 zł. Za wykonanie umów H. W. otrzymał umówione wynagrodzenie.

Rolnicza (...) w R. zawarła z W. W. szereg umów cywilnoprawnych: umowę z 27.04.2010 r. przedmiotem której było wyremontowanie 141 sztuk palet drewnianych o wymiarach 800x1200 mm, w terminie do 30.04.2010 r., za wynagrodzeniem 141 zł, umowę z 10.05.2010 r. przedmiotem której było wyremontowanie 630 sztuk palet drewnianych o wymiarach 800x1200 mm, w terminie do 15.05.2010 r., za wynagrodzeniem 630 zł, umowę z 25.05.2010 r. przedmiotem której było korowanie elementów o długości 22x100x1200, 22x145x1200 w ilości 11.000 sztuk, w terminie do 31.05.2010 r., za wynagrodzeniem 400 zł, umowę z 1.06.2010 r. przedmiotem której było korowanie elementów o długości 22x100x1200, 22x145x1200 w ilości 30.000 sztuk, w terminie do 26.06.2010 r., za wynagrodzeniem 1.490 zł, umowę z 2.07.2010 r. przedmiotem której było wycięcie klocka z krawędziaka długiego na wymiar 145x80x145 w ilości 25,00 m³, w terminie do 9.07.2010 r., za wynagrodzeniem 340 zł, umowę z 14.09.2010 przedmiotem której było wycięcie elementów z tarcicy długiej do palet o wymiarach 22x100x1200 mm, 22x145x1200 mm – 120 m³, w terminie do 24.09.2010 r., za wynagrodzeniem 560 zł, umowę z 6.10.2010 r. przedmiotem której było wycięcie elementów z tarcicy długiej do palet o wymiarach 22x100x1200 mm, 22x145x1200 mm – 210 m³, w terminie do 26.10.2010 r., za wynagrodzeniem 1.130 zł, umowę z 5.11.2010 r. przedmiotem której było wycięcie elementów z tarcicy długiej do palet o wymiarach 22x100x1200 mm, 22x145x1200 mm – 160 m³, w terminie do 24.11.2010 za wynagrodzeniem 780 zł. Za wykonanie umów W. W. otrzymał umówione wynagrodzenie.

Rolnicza (...) w R. zawarła ze Z. W. szereg umów cywilnoprawnych: umowę z 23.02.2010 r. przedmiotem której było wycięcie elementów palet z tarcicy długiej na wymiar 800x145x23 w ilości 360 m³, w terminie do 27.02.2010 r., za wynagrodzeniem 210 zł, umowę z 4.03.2010 przedmiotem której było wycinanie elementów z tarcicy długiej na wymiar 23x100x1200, 23x145,1200 w ilości 140 m³, w terminie do 29.03.2010 r., za wynagrodzeniem 1.330 zł, umowę z 8.04.2010 r. przedmiotem której było wycinanie elementów z tarcicy długiej na wymiar 23x100x1200, 23x145,1200 w ilości 100 m³, w terminie do 29.04.2010 r., za wynagrodzeniem 980 zł, umowę z 4.05.2010 r. przedmiotem której było wycinanie elementów z tarcicy długiej na wymiar 23x145,1200 w ilości 195 m³, w terminie do 31.05.2010 r. za wynagrodzeniem 1.270zł, umowę z 1.06.2010 r. przedmiotem której było wycinanie elementów z tarcicy długiej na wymiar 23x145,1200 w ilości 215 m³, w terminie do 26.06.2010 r., za wynagrodzeniem 910 zł, umowę z 5.07.2010 r.

przedmiotem której było wycinanie elementów z tarcicy długiej na wymiar 23x145,1200 w ilości 115 m³, w terminie do 29.07.2010 r., za wynagrodzeniem 1.140 zł, umowę z 9.08.2010 r. przedmiotem której było wycinanie elementów z tarcicy długiej na wymiar 23x145,1200 w ilości 75 m³, w terminie do 21.08.2010 r., za wynagrodzeniem 730 zł, umowę z 6.09.2010 r. przedmiotem której było wycinanie elementów z tarcicy długiej na wymiar 23x145,1200 w ilości 105 m³, w terminie do 29.09.2010 r., za wynagrodzeniem 1.030zł, umowę z 4.10.2010 r. przedmiotem której było wycinanie elementów z tarcicy długiej na wymiar 23x145,1200 w ilości 150 m³, w terminie do 27.10.2010 r., za wynagrodzeniem 1.540 zł, umowę z 3.11.2010 r. przedmiotem której było wycinanie elementów z tarcicy długiej na wymiar 23x145,1200 w ilości 199 m³, w terminie do 29.11.2010 r., za wynagrodzeniem 750 zł. Za wykonanie umów Z. W. otrzymał umówione .

Rolnicza (...) w R. mimo zawarcia przedstawionych umów nie zgłosił zainteresowanych do ubezpieczeń emerytalnego, rentowych oraz wypadkowego.

Sąd Okręgowy nie uwzględnił odwołań wskazując, że zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym uregulowane zostały w ustawie z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j. t. Dz. U. z 2009 r., nr 205, poz. 1585 ze zm.; powoływana dalej jako: ustawa systemowa). Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 tej ustawy obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej wykonują pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej "zleceniobiorcami", oraz osobami z nimi współpracującymi, z zastrzeżeniem ust. 4. Stosownie do treści art. 13 pkt 2 ustawy systemowej, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają osoby wykonujące pracę nakładczą oraz zleceniobiorcy - od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy. Jednocześnie, skoro przepis art. 6 ustawy systemowej, wymieniając osoby fizyczne, które obowiązkowo podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, nie obejmuje tą kategorią osób wykonujących pracę na podstawie umów o dzieło, niewątpliwym jest, że osoby te nie podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu. Sąd pierwszej instancji wskazał na treść art. 627 k.c., regulującego umowę o dzieło, oraz art. 750 k.c. dot. umowy o świadczenie usług i wyjaśnił, że jakkolwiek w polskim prawie obowiązuje zasada swobody zawierania umów, to jednak w postępowaniu przed sądem dopuszczalne jest badanie rzeczywistego charakteru prawnego łączącej strony umowy w granicach wyznaczonych treścią art. 353¹ k.c. Sąd pierwszej instancji zwrócił uwagę, że przedmiot umów nazwanych przez strony „umowami o dzieło” nie został ustalony w sposób obiektywnie weryfikowalny. Brak indywidualizacji przedmiotu analizowanych umów wynika z charakteru prac powierzonych zainteresowanym, ponieważ płatnik nie mógł zindywidualizować pracy w postaci np. odśnieżania placu, czy korowania. Czynności wykonywane przez zainteresowanych Ł. S., J. S., H. W., W. W. i Z. W. były powtarzalne i wymagały jedynie starannego działania. Usług świadczone przez zainteresowanych powtarzalnie, w sposób ciągły nie można więc było zakwalifikować jako wykonywania kolejnych nowych dzieł. Ponadto, prace wykonywane przez zatrudnionych w ramach umów o dzieło nie różniły się od prac świadczonych przez pracownika Spółdzielni, a umowy z tymi osobami nawiązano z uwagą na spiętrzoną ilość zamówień.

W ocenie sądu okręgowego, o możliwości zakwalifikowania umów nawiązanych z H. W. jako umów o dzieło nie przesądzał fakt, że przedmiotem umowy było np. sprzątnięcie pomieszczeń socjalnych Hurtowni (...). Tu płatnik wskazywał rezultat w postaci uporządkowania takich pomieszczeń. O ile można sobie bowiem wyobrazić, że w konkretnym przypadku usunięcie wyjątkowo uciążliwej plamy (jak np. na gruncie stanu faktycznego stanowiącego kanwę orzeczenia Sądu Najwyższego z 20 marca 1986 r., III CRN 82/86) może stanowić dzieło w rozumieniu art. 627 k.c., to jednak w przedmiotowej sprawie odwołujący nie udowodnił, że zlecane czynności porządkowe (m.in. odśnieżenie placu, koszenie trawnika, pomalowanie ścian i sufitu pomieszczeń biurowych) miały szczególny charakter. Zatrudniony wykonywał typowe czynności porządkowe polegające na sprzątnięciu i porządkowaniu co sąd zakwalifikował jako usługi, które powinny być wykonane z zastrzeżeniem starannego działania. Poza tym płatnik zawarł z H. W. aż kilkanaście umów cywilnoprawnych, a przerwy w wykonywaniu pracy pomiędzy kolejnymi umowami wynosiły zaledwie kilka dni.

Apelację od wyroku złożył płatnik Rolnicza (...) w R. zarzucając: -naruszenie prawa materialnego, tj.: a) art. 627 k.c. poprzez jego niezastosowanie, mimo, że uzasadniał to zebrany w sprawie materiał dowodowy i ustalone okoliczności, a zastosowanie art. 734 § 1 w związku z art. 750 k.c. w stanie faktycznym sprawy; b) art. 65 § 1 i 2 k.c. poprzez dokonanie błędnej wykładni i przyjęcie, że przedmiotowe umowy zawarte z zainteresowanymi były umowami o świadczenie usług, do których stosuje się przepisy o zleceniu, podczas gdy zakres przedmiotowych umów i wykonanych prac uzasadniał przyjęcie, że ich przedmiotem było wykonanie dzieła; c) art. 6 ust. 1 pkt. 4 ustawy systemowej poprzez przyjęcie, że przepis ten ma zastosowanie w niniejszej sprawie; - błąd w ustaleniach faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia polegający na pominięciu zeznań świadków oraz niezasadnym przyjęciu, że płatnik nie wykazał ażeby umowy zawarte z zainteresowanymi zmierzały do wykonania dzieła, w sytuacji, gdy ustalone okoliczności, w tym zeznania złożone przez świadków to potwierdzały. Apelujący wniósł o zmianę wyroku poprzez zmianę zaskarżonej decyzji w całości i orzeczenie, że zainteresowani jako osoby wykonujące pracę na podstawie umowy o dzieło nie podlegali obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu z tytułu zawartych umów, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

W uzasadnieniu skarżący między innymi podniósł, że sąd potraktował wszystkie umowy jednolicie, nie zauważył różnic w zakresie czynności przyjętych do wykonania przez poszczególnych zainteresowanych. Podniósł, że z ubezpieczonymi zostały zawarte umowy o dzieło, których przedmiotem było wykonanie elementów palet o ściśle określonych wymiarach oraz wyremontowanie palet, przynoszących konkretny materialny rezultat, podlegający ocenie i poddający się sprawdzeniu wystąpienia wad i ewentualnej odpowiedzialności za wady (art. 637 k.c. - uprawnienie z tytułu rękojmi). Umowy miały zostać wykonane w różnych zdecydowanie krótkich terminach w zależności od tego ile czasu mogło zająć wykonanie danego dzieła. W ocenie płatnika, czynności polegające na wykonaniu elementów palet w określonej ilości sztuk oraz określonych wymiarach i wyremontowaniu palet stanowiły materialny rezultat, za dzieło zaś traktowany jest rezultat, który może polegać nie tylko na wytworzeniu nowych przedmiotów, ale także na doprowadzeniu istniejących przedmiotów do umówionego stanu.

Sąd apelacyjny rozważył apelację i uznał, że nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd okręgowy właściwie przeprowadził postępowanie dowodowe, nie uchybił przepisom prawa procesowego oraz dokonał trafnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, w konsekwencji prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy. Dokonał też prawidłowej subsumpcji i zastosował właściwe prawo materialne. Sąd apelacyjny podzielił w całości ustalenia faktyczne i rozważania prawne sądu okręgowego. W szczególności sąd okręgowy trafnie uznał, że w sprawie nie było podstaw faktycznych do uznania, że strony zawarły umowy o dzieło, ponieważ w stosunku prawnym łączącym płatnika z zainteresowanymi przeważały elementy umowy o świadczenie usług. Po pierwsze wskazać należy, że zainteresowani nie ponosili odpowiedzialności finansowej za niewłaściwe wykonanie umowy. Świadkowie jednoznacznie podali, że osoby związane umowami o dzieło nie ponosiły odpowiedzialności finansowej za źle wykonaną pracę, a jedynie w trakcie jej wykonywania mieli dokonywać poprawek. Po drugie, istotny był rodzaj i sposób wykonywania pracy, bowiem umowa o dzieło nie mogła polegać na wykonywaniu prostych i powtarzalnych czynności (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26.03.2013 r. II UK 201/12, LEX 1341964). Trafnie więc stwierdził sąd okręgowy, że nie można było uznać, że zainteresowanych wiązały z płatnikiem umowy o dzieło, gdyż byli zobowiązani do wykonywania określonych oraz powtarzających się czynności, i to w cyklu produkcyjnym działalności spółdzielni (wycinanie elementów z tarcicy długiej, wykonywanie elementów palet z tarcicy długiej, sprząatanie sklepu i pomieszczeń biurowych, odśnieżanie parkingu, malowanie ścian i sufitów pomieszczeń biurowych, malowanie impregnatem elementów więźby dachowej, koszenie trawników, przesortowanie palet drewnianych, układanie ekspozycji towarów na stojakach reklamowych, wyremontowanie palet, korowanie elementów, wycinanie klocka z krawędziaka). Wykonywanie powtarzalnych czynności nie może prowadzić do powstania dzieła. Kolejną okolicznością wskazującą, że sporne umowy nie stanowiły umów o dzieło było to, że zainteresowanych łączył z płatnikiem stosunek zależności i podporządkowania. Z zeznań świadków wynika, że zobowiązani umową o dzieło musieli wykonywać pracę w określonych godzinach na terenie zakładu pracy, pod stałym nadzorem kierowników. Tymczasem przyjmujący dzieło do wykonania nie ma obowiązku osobistego wykonania dzieła i w wykonaniu dzieła

jest samodzielny. Należy też zauważyć, że strony spornych umów nie określały indywidualnych cech dzieła, które miały być wykonane. Zainteresowani mieli obowiązek wykonać np. określoną liczbę palet, które niczym nie różniły się ani od siebie, ani od palet wykonywanych przez inne osoby (członków spółdzielni, kandydatów na członków spółdzielni).

Sąd Apelacyjny w Szczecinie konsekwentnie stoi na stanowisku, że zamiar zawarcia umowy o dzieło, a także świadome podpisanie takiej umowy, nie może zmienić charakteru zatrudnienia zainicjowanego taką umową, jeśli zatrudnienie wykazuje w przeważającym stopniu cechy innego stosunku prawnego (por. wyrok z dnia 20 września 2012 r., III AUa 497/12, LEX 1223483). Nie nazwa zawartej umowy, ale rzeczywisty przedmiot umowy, a także rodzaj i okoliczności jej wykonania świadczą o typie umowy, toteż sąd okręgowy prawidłowo stwierdził, że w rzeczywistości płatnika łączyły z zainteresowanymi umowy o świadczenie usług, w miejsce umów o dzieło. Z zasady swobody umów wyrażonej w art. 353¹ k.c. wynika, że strony mogą kształtować stosunek prawny według własnej woli, jednak musi to być zgodne z przepisami bezwzględnie obowiązującymi, właściwością stosunku prawnego i zasadami współżycia społecznego. Granice swobody umów odnoszą się nie tylko do treści umowy, ale również do celu stosunku prawnego kształtowanego przez strony. Z zasady swobody umów wynika zatem również zakaz zawierania umów, których celem jest obejście prawa. Prawidłowe określenie przez organ rentowy typu umów łączących strony w niniejszej sprawie, których rzeczywistym celem było świadczenie usług w sposób ciągły w ogólnym cyklu produkcji masowej, nie stanowi zatem naruszenia zasady swobody umów, ale jest z nią zgodne, gdyż w przeciwnym razie cel umów zmierzałby do obejścia prawa. W ocenie sądu apelacyjnego, płatnik zawarł z zainteresowanymi pozorne umowy o dzieło, dla ukrycia umów o świadczenie usług, do których odpowiednio stosuje się przepisy o umowie zlecenia (art. 750 k.c.). Zatem skutki prawne zawartych przez strony umów o dzieło należało oceniać tak, jak dla umów zlecenia. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy systemowej, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Pomiędzy płatnikiem a zainteresowanymi doszło do zawarcia umów o świadczenie usług, co uzasadniało objęcie Ł. S., J. S., H. W., W. W. i Z. W. ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i wypadkowym zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 12 ust. 1 ustawy systemowej. Ponadto, zgodnie z art. 66 ust. 1 lit. e ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego, co przesądziło o objęciu zainteresowanych ubezpieczeniem zdrowotnym w spornym okresie. Strony zawarły bowiem skutecznie umowy, które nosiły cechy umów o świadczenie usług, do których stosuje się odpowiednio przepisy o umowie

W związku z powyższym sąd apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację płatnika. O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania, na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. i w związku z art. 108 § 1 k.p.c.